

Eines metodològiques per al desenvolupament de projectes d'innovació

Dolors Quinquer Vilamitjana

Barcelona, novembre de 2006

DESENVOLUPAMENT DE LA SESSIÓ:

1. Presentació

2. Treball pràctic:

Identificació de bones pràctiques en projectes d'innovació

3. Presentació de recursos metodològics de suport als projectes:

3.1. Un instrument per avaluar projectes

3.2. Deu recursos per a la cooperació

3.3. Un exemple d'aplicació del mètode del cas

Treball pràctic. Identificació de bones pràctiques en projectes d'innovació

Els projectes d'innovació aporten **bones pràctiques** que cal identificar, consolidar i, si és possible, transferir. A continuació teniu una llista d'algunes de les característiques que ens ajuden a identificar aquestes bones pràctiques.¹

a. Indiqueu en quin grau el vostre projecte aconsegueix aquests requisits: 1) poc o gens; 2) hauria de millorar; 3) molt...

Núm.	Trets de les bones pràctiques	1	2	3
1.	Implicació dels alumnes: implicació emocional, entusiasme i interès de l'alumnat; el projecte involucra a la majoria dels alumnes als quals s'adreça, fomenta la il·lusió, tenen ganes de participar-hi... estan motivats...			
2.	Implicació del professorat: participa professorat d'un nivell, d'un cicle, de tota l'escola; es coordinen hi cooperen; el projecte promou la "il·lusió dels docents".....			
3.	Implicació del centre, l'equip directiu dóna suport, els companys i companyes coneixen el projecte... ; se li concedeix temps per la realització, per a la coordinació, també s'hi destinen recursos, etc.; el projecte serveix de catalitzador, "dóna vida al centre", ajuda a consolidar una "cultura de centre" basada en els valors democràtics.			
4.	Implicació de les famílies: els pares i mares coneixen el projecte, col·laboren, ajuden....			
5.	Objectius clars, explicitats i compartits amb el professorat i els alumnes i d'altres agents, es fan activitats de "comunicació d'objectius" per aconseguir que els alumnes es representin allò que es vol aconseguir.			
6.	Els continguts es refereixen a temes potencialment significatius, rellevants per comprendre el món, la societat en la que vivim , que permeten acostar-se a la història personal i social de l'alumnat, contribueixen a la construcció de la pròpia identitat; ajuden al desenvolupament de valors cívics: respecte, tolerància, diàleg, cooperació, solidaritat....; contribueixen a l' ampliació d'horitzons dels alumnes, els ajuden a descobrir nous àmbits coneixement, promouen els eixampla la mirada...			
7.	Temporalització: Es té en compte el factor temps i es delimita adequadament el contingut: el projecte no es massa extens, és ambiciós però possibilista, no és dispers, es pot realitzar amb el temps assignat.			
8.	Es fa ús de mètodes participatius (casos, simulacions, resolució de problemes, resposta a interrogants, recerques, jocs socioafectius etc.), és a dir aquells mètodes que donen veu als alumnes, en els quals ells i elles són el centre de l'activitat, tenen protagonisme, participen activament en el procés...			

¹ Aquesta llista s'ha elaborat a partir del qüestionari que van omplir els responsables dels projectes endegats. Tanmateix, la diversitat d'aquests projectes ens porta a incloure un nombre considerable d'ítems i es possible que el vostre projecte no els contempli tots, tot i així hauria de compartir la filosofia de fons.

9.	Promou el treball col·laboratiu de l'alumnat: es fomenta la cooperació, els estudiants s'ajuden entre ells, col·laboren, treballen en equip,...			
10 .	Millora la comunicació entre el professorat i l'alumnat i entre els mateixos alumnes, es creen situacions que faciliten el desenvolupament d'habilitats lingüístiques com parlar, llegir i escriure, i en conseqüència s'incrementa l'èxit escolar.			
11.	Millora les relacions humanes entre els mateixos alumnes i entre aquests i el professorat, es promou la cohesió social, l'empatia amb els altres, es fomenta la comunicació intergeneracional: a la pròpia família o fora (casals d'avis, informants,)			
12.	Fomenta l'ús de noves tecnologies de la comunicació: es necessari cercar informació a internet, fer ús del correu electrònic, preparar una pàgina web, un CD, una presentació en "power point"...			
13.	Deixa espai per a la participació de l'alumnat en la concreció del projecte i en presa decisions: es té en compte la seva opinió, no tot està pautat prèviament, hi ha canals de participació, se'ls dóna veu, se'ls consulta...			
14.	Disposa d'instruments de seguiment i d'autoregulació que ajuden a identificar als implicats allò que va bé i allò que cal millorar durant el procés. També d'instruments per a l'avaluació dels alumnes (repercussió, progressos, aprenentatges), i encara millor si també hi ha instruments per avaluar el projecte i la posada en pràctica .			
15.	Garanteix que hi haurà un producte final amb visibilitat: exposició, pàgina web, recull de fotografies, vídeos, enregistrament de testimonis orals, publicacions, cartell...			
16.	Té projecció externa, serveix per a la vinculació amb entitats i institucions de l'entorn: Ajuntaments, districtes, associacions, museus, empreses locals, altres centres, altres col·lectius...			
17..	En general ajuda a desenvolupar competències cognitives (de coneixements), ètiques (de valors) i socials (d'acció).			
...				

b. Altres ítems que caldria considerar i/o eliminar-ne algun dels proposats.

c. Alguns responsables de projectes explicaran al plenari com es concreta a pràctica en el seu projecte algun dels elements identificadors de "bones pràctiques".

Materials de suport:

A. Un instrument per avaluar projectes ²

Títol:
Centre:
Data d'inici i d'acabament:

1. Els objectius:

- Quins eren els objectius inicials del projecte
- Quins han estat al final (sempre hi ha una evolució)

2. La implicació dels diversos agents:

- Professorat que ha participat de manera continuada
- Professorat que ha participat de manera esporàdica
- Membres de la Junta Directiva implicats directament en el projecte
- Alumnes implicats (nombre per grups i cursos)
- Els alumnes eren conscients que participaven en un Projecte d'innovació educativa
- S'ha anat donat informació del projecte en els claustres i en el Consell Escolar
- L'AMPA està implicada en:
- Les famílies dels alumnes implicats coneixen el projecte, col·laboren
- Altres institucions, centres, associacions que col·laboren

3. Els continguts

- Ajuden a desenvolupar competències cognitives (adquirir coneixements)

² Per confeir aquest instrument ens hem inspirat en E. Solsona "Anàlisi de la transferabilitat de productes de projectes Socretes/Comenius, per a la millora de la integració de la dimensió europea a les escoles. Llicència d'estudis curs 2003-2004

- **Ajuden a desenvolupar competències ètiques (valors)**
- **Ajuden a desenvolupar competències socials**
- **Els temes proposats són significatius per als alumnes, hi reconeixen l'interès (raons)**
- **Els temes proposats fomenten el desenvolupament del pensament crític**

4. Els mètodes

- **Activitats realitzades, feu-ne una relació (núm. títol, breu descripció)**
- **Quines repetiríeu, quines modificaríeu i quines eliminaríeu**
- **De les activitats fetes indiqueu quines han estat més motivadores per a l'alumnat (raons)**
- **Quines han servit per millorar la comunicació professorat /alumnat i alumnes entre ells (raons)**
- **Quines han servit per millorar les habilitats lingüístiques dels alumnes**
- **Quines han provocat la millora de les relacions humanes i l'empatia entre els implicats**
- **Quines han servit per a fomentar la comunicació intergeneracional**
- **Quines activitats han donat el protagonisme i la iniciativa als alumnes**
- **Creieu que la metodologia emprada ha implicat innovació**
- **Es podria treballar de la mateixa manera en altres contextos, que caldria**

5. El treball col·laboratiu dels alumnes

- **El projecte fomenta la cooperació entre els alumnes**
- **S'ajuden entre ells, col·laboren, treballen en equips cooperatius**
- **Quines activitats es fan perquè considerin la cooperació com un valor**

- Com es gestionen els conflictes (si es que es produeixen)

7. L'avaluació

- Com s'ha fet el seguiment

- S'ha impulsat l'autoavaluació

- Els criteris d'avaluació han estat decidits per l'equip de professors que participa en el projecte, per cada professor en les seves activitats, per el professorat i l'alumnat

- Els alumnes coneixien els criteris abans de mesurar els resultats

8. Aspectes organitzatius

- S'ha comptat amb el suport de l'equip directiu

- S'ha desenvolupat a (la classe ordinària, tutories, extraescolars)

- Hores setmanals que s'hi ha dedicat

**- Els alumnes han participat en algun moment en l'organització i l'avaluació del projecte?
Expliqueu quan i com:**

- Identificació dels punt forts i els punts febles des de la perspectiva de l'organització

6. El producte final

- Indiqueu si producte final ha estat

- a. un element catalitzador important, ha ajudat a vertebrar el projecte
- b. un recull de les activitats fetes

- El producte final consisteix en:

- . exposició
- . representació
- . publicació escrita
- . DC
- . vídeo
- . debat
- . pàgina web
- . altres

- En quin grau la presentació final s'ha preparat amb la col·laboració de l'alumnat (parcialment, totalment, l'han preparat els professors)

- La difusió s'ha fet:

- . als alumnes implicats
- . a tots els alumnes i professors
- . a l'AMPA
- . fora del centre

- Els canals de difusió han estat:

- . exposicions
- . internet
- . ràdio
- . revistes
- . premis
- . altres
-

9. Impacte i transferència

- Quins canvis ha provocat el projecte en l'alumnat participant
- I pel professorat
- I per la vida del centre
- I fora del centre

Materials de suport:

B. Deu instruments per a la cooperació

1. El joc del llapis (per presentar les avantatges de la cooperació)

Tasca: Fer un dibuix per parelles

- Es formen parelles i cada una prepara un únic full de paper i un llapis. Cada persona ha de pensar en una figura senzilla (un arbre, un núvol, una casa...). Després entre les dues prenen el llapis i comencen a dibuixar allò que han pensat. No poden parlar.
- Després cada parella o les que es seleccionin expliquen que havien pensat i com han procedit.

Posada en comú:

- Les dues persones han volgut fer el seu dibuix, sense cedir, i el resultat ha estat nul (conflicte entre persones competitives)
- Primer un ha fet el seu dibuix i després l'altre (hi ha alternança)
- Només hi ha un dibuix d'un dels dos, perquè l'altre ha cedit (subordinació)
- Han fet un solo dibuix, però amb col·laboració (cooperació)

Conclusions:

Cooperar és:

- 1) Col·laborar amb altres: deures, exercicis, un treball, resoldre un problema.....
- 2) Ajudar i rebre ajut amb reciprocitat.
- 3) Aprendre: qui ajuda a un altre aprèn i qui rep ajut també
- 4) Rendabilitzar les diferències per obtenir millors resultats que treballant individualment.
- 5) Contrastar idees i elaborar conjuntament les possibles solucions

Cooperar no és:

- 1) Inhibir-se, deixar que faci la feina un altre
- 2) Imposar-se i competir
- 3) No escoltar, ni tenir en compte als altres
- 4) Aïllar-se pensant que es perd el temps

2. Un cas per ajudar a formar equips cooperatius

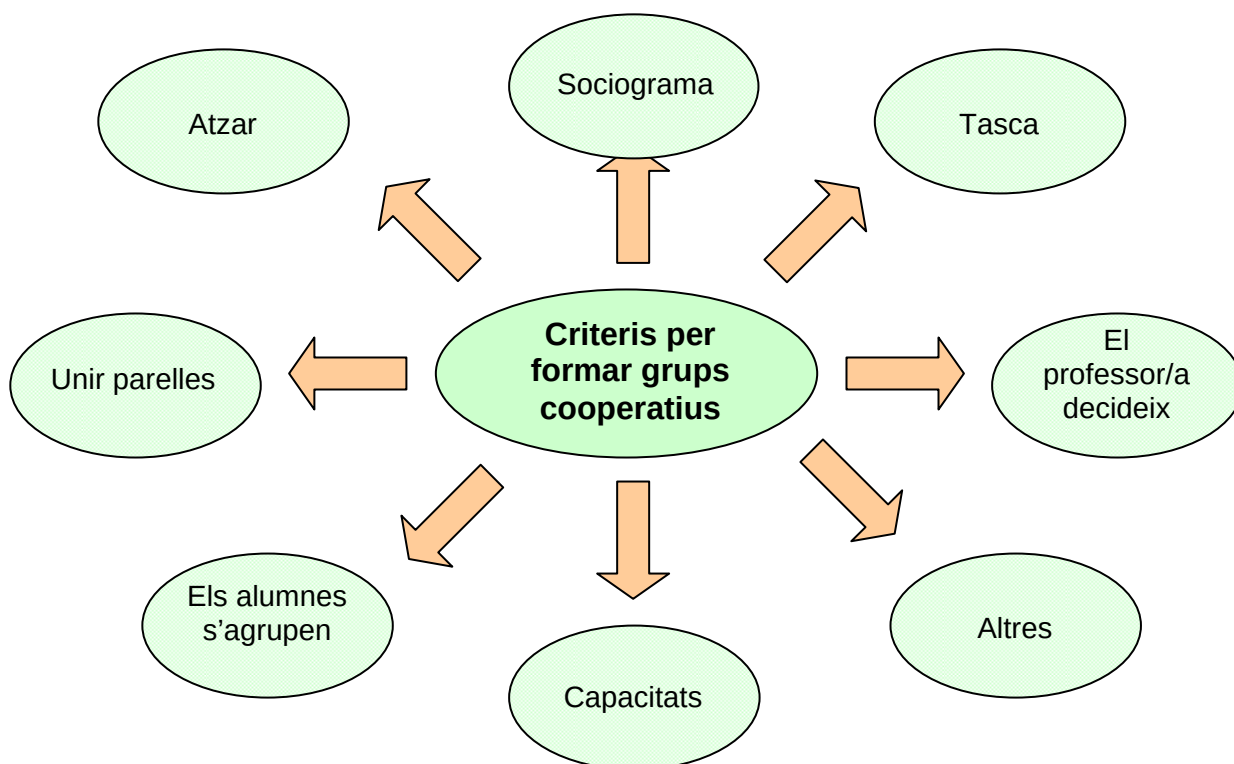
L'objectiu és reflexionar des de la perspectiva dels docents sobre diferents possibilitats de formar equips cooperatius, també percebre les dificultats que poden sorgir.

Un cas

En iniciar el curs, el professorat i l'alumnat d'una classe de 2on d'ESO d'un IES ha decidit que durant un mes organitzarien la classe en equips cooperatius formats per 3 o 4 estudiants cadascun, aquests equips treballaran conjuntament a totes les assignatures i en acabar el període estipulat es valoraran els resultats entre tots els implicats. Tant els estudiants com els docents han acceptat delegar la formació dels grups a 4 professors/es. Per tenir més elements per formar els equips, cada alumne ha triat cinc companys/es per treballar (quadre). A l'esquema trobareu representades les nominacions mútues. També s'ha fet una prova inicial que proporciona els següents resultats: 2 alumnes excel·lents, 3 força bons, 8 aprovats i 7 no arriben a aprovar. Val a dir que el professorat creu que es tracta d'un grup amb bona disposició, on no hi ha alumnes amb comportament disruptius.

Tasca: Formeu els equips cooperatius d'aquesta classe integrats per 3 o 4 estudiants i que presentin una certa heterogeneïtat. Prepareu una activitat i/o una justificació per a l'alumnat.

- Algunes idees per a la formació de grups:



Quinquer, D. 2002: "Cooperar para aprender: El trabajo cooperativo". Guías Praxis para Profesorado de ESO. Ciencias Sociales. Ed. Praxis. Barcelona

- Els grups es poden formar aleatòriament a l'atzar, per ordre alfabètic o el més de naixement ...
- Els mateixos alumnes poden formar els grups segons la seva iniciativa i afinitats
- Els alumnes formen els grups a partir d'unes condicions/restriccions proposades pel professor/a (per exemple que els grups siguin mixtes, que incorporin a un alumne amb determinades característiques, de determinades procedència, etc)
- Els alumnes formen els grups en funció de la tasca a fer (es un sistema adequat quan hi ha divisió del treball en el si de la classe)
- El professor/a forma els grups a partir de la informació obtinguda amb un sociograma
- Els alumnes formen parelles i el professor/a n'uneix dues per formar un grup de quatre.
- El professor/a forma els grups a partir del coneixement que té del grup classe, distribuint equitativament els alumnes més motivats, els que tenen dificultats, els que poden tenir un cert lideratge, els que no volen treballar, etc.

- Si són **els alumnes** els qui porten la iniciativa podrien sorgir algunes dificultats: que resultin uns grups massa homogenis en quant a gènere, capacitats o interessos, o bé que es formin grups inviables per treballar, o que, per diverses raons algun alumne/a no siguin acceptats per cap grup o fins i tot que hi hagi alumnes que no volen treballar amb altres. Tanmateix també podria funcionar bé.

- Si és el **professor/a** qui forma els grups, es garanteix l'heterogeneïtat, però els nois i noies ho poden considerar una imposició i aquest fet pot provocar que no s'assoleixi un clima d'aprenentatge prou favorable. Tanmateix segons com es presenti ho poden acceptar prou bé.

- Una via pot ser la **negociació amb l'alumnat** (unir parelles, proposar criteris i els alumnes trien, partir d'un sociograma, etc.) i l'avaluació o l'autoavaluació del funcionament del grup pot portar a la revisió de la composició dels grups que no hagin reeixit.

- Els sociogrames:

- L'ús de sociogrames pot proporcionar informació sobre l'organització interrelacional del grup classe, i també de la situació individual de cada alumne.
- Hi ha moltes variants de sociogrames però totes es basen en demanar d'una manera o altre les preferències dels alumnes en vers els seus companys. En el cas del treball en grup, caldria preguntar als nois i noies, per escrit i de manera confidencial, amb quins dels companys/es voldrien treballar en grup (en podrien assenyalar cinc), i amb aquesta informació es pot dibuixar un mapa d'afinitats que ajudi a prendre decisions sobre com agrupar-los.

3. Organitzeu-vos per millorar les relacions i per treballar amb eficiència.

Es pretén reflexionar sobre les relacions que es donen en un equip, establir un sistema d'organització interna basada en unes normes o principis i una distribució de les responsabilitats que tothom accepti.

Tasca: Cada grup analitza el material de suport i respon dues preguntes

- 1) Si l'objectiu és que l'equip funcioni bé? Com ha d'actuar cada persona?
- 2) Com ha d'actuar l'equip per aconseguir que el treball en comú sigui gratificant pels components i alhora eficient amb els resultats?

Tècnica: “Pluja d'idees”. Validació i jerarquitització de les aportacions. Posada en comú amb la resta de grups per identificar les millors propostes i convertir-les en normes de funcionament.

4. Actituds que afavoreixen o dificulten la comunicació en un grup

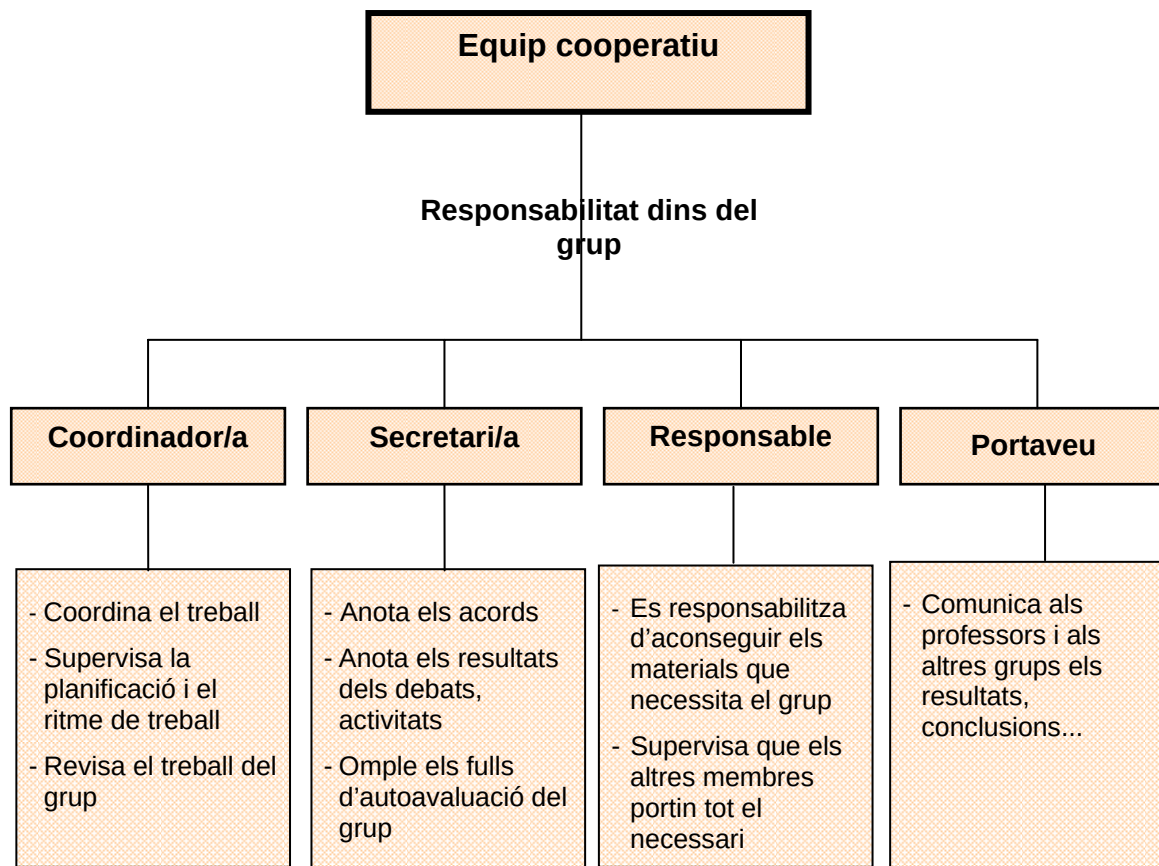
Quan s'escolta:

Afavoreix	Dificulta
Escoltar amb interès i atenció	Distreure's, donar mostres d'avorriment
Procurar comprendre l'altre, els seus punts de vista, sentiments..	L'objectiu és oposar-se a l'altre, per tant buscar les errades, preparar-se per polemitzar
Confiança, objectivitat, no tenir prejudicis	Buscar dobles intencions, tenir prejudicis
Considerar normal que els altres pensin diferent. Creure que és enriquidor tenir punts de vista diferents. Acceptar les idees dels altres si són bones.	Rebutjar les opinions dels altres perquè no són pròpies

Quan es parla:

Afavoreix	Dificulta
La claredat i la coherència, pesar el que es vol dir	No organitzar el pensament, improvisar de manera desordenada
Tenir en compte qui escolta, adaptar-se al grup, parlar amb vocabulari senzill, precís, cordial...	No fer-ho
Centrar-se en allò que s'està plantejant	No tenir en compte el que diuen els altres
Recalcar la idea principal, fent aclariments amb exemples sense excedir-se	Estendre's en detalls, aclariments, mentre que la idea principal queda diluïda
No voler imposar-se al grup, tot i que es dona el punt de vista propi	Egocentrisme, fixar-se només en els propis punts de vista, sentiments ...
Defensar les idees amb arguments..	Dogmatisme, agressivitat ...
Callar quan no es té res a dir prou sòlid	Necessitat d'intervenir sigui com sigui, de cridar l'atenció
Reconèixer la bondat dels arguments dels altres, deixant de banda els detalls erronis que puguin tenir	Intervenir, no perquè es pensi diferent, sinó per oposar-se a un altre. Posar en relleu els errors dels altres
Procurar no ferir a ningú	Parlar per atacar a un altre

5. El repartiment de responsabilitats:



6. Un instrument de seguiment del treball en equip cooperatiu

En acabar cada classe el grup autoavaluarà el seu funcionament com a grup cooperatiu:

Autoavaluació de la cooperació	Valoració	Observacions
1. Cooperació i ajut als altres: per exemple explicar a un company una cosa que no entén, corregir a un que s'equivoca, ajudar-se....		
2. Convivència i l'ambient de treball: Acceptar a tothom, tenir en compte les aportacions dels altres, no imposar les pròpies opinions		
1. Compliment en el treball: portar el material, fer les tasques encomandes,		
4. Repartiment equitatiu de tasques i responsabilitats		
5. Comunicació: escoltar els altres, parlar amb rigor, no fer enrenou,..		

Grau d'acompliment: 0 Gens; 1 Poc; 2 Força; 3 Molt; Excel·lent 4.

7. Ajudem o dificultem el treball cooperatiu?

Tasca:

Avalueu el comportament de cadascun dels components de l'equip (podeu encerclar la ponderació en colors diferents)

Rols de treball: Afavoreixen la col·laboració

1. INICIA, proposa idees noves, estimula al grup	1	2	3	4	5	6
2. DEMANA informació i opinions	1	2	3	4	5	6
3. COMUNICA idees, conviccions	1	2	3	4	5	6
4. INFORMA, exposa el que sap	1	2	3	4	5	6
5. ORIENTA i defineix la posició del grup	1	2	3	4	5	6
6. FORMULA de nou les idees	1	2	3	4	5	6
7. RESUMEIX, coordina les relacions entre les idees	1	2	3	4	5	6

Rols de solidaritat: Fomenten la cohesió i el progrés del grup

1. FACILITA LA PARTICIPACIÓ dels altres	1	2	3	4	5	6
2. ANIMA, manifesta adhesió, afecte, acceptació ver els altres	1	2	3	4	5	6
3. AJUDA a establir les finalitats cap a les que ha de tendir el grup	1	2	3	4	5	6
4. HARMONITZA les diferències	1	2	3	4	5	6
5. OBSERVA i analitza la dinàmica del grup per a millorar-la	1	2	3	4	5	6
6. AFAVOREIX les bones relacions, admet els seus error	1	2	3	4	5	6

Rols negatius: Tenen objectius individuals, busquen la seva pròpia afirmació, busquen una finalitat personal

1. FALTA D'INTERÈS	1	2	3	4	5	6
2. DOMINA EL GRUP	1	2	3	4	5	6
3. ATACA sense motiu, menysprea	1	2	3	4	5	6
4. VOL CRIDAR L'ATENCIÓ	1	2	3	4	5	6
5. BLOQUEJA el treball, s'oposa	1	2	3	4	5	6
6. INSEGURETAT	1	2	3	4	5	6
7. UTILITZA el grup com auditori	1	2	3	4	5	6

8. Observació externa del treball de grup

Formen el grup:

- a.
- b.
- c.
- ...

Guia per a l'observació externa d'un grup cooperatiu:

1. La participació verbal:

- 1.1. Qui participa més?
- 1.2. Qui participa menys? Que fan els silenciosos?
- 1.3. Qui parla amb qui?
- 1.4. Qui facilita la interacció?

2. Qui té influència?

- 2.1. A qui escolta tothom quan parla?
- 2.2. A qui escolten menys?
- 2.3. Hi ha rivalitats pel lideratge?

3. Quins rols es perfilen?

- 4.1. Hi ha algú que es vol imposar als altres? Bloqueja l'acció quan les coses no van per on vol?
- 4.2. Hi ha algú que tracta de suavitzar les coses? Que ajuda evitar conflictes? Que procura que tothom participi?
- 4.3. Hi ha algú que no s'implica? Assenteix, no té iniciatives...

4. Com es prenen les decisions?

- 4.4. Hi ha que decideix pel seu compte?
- 4.5. Hi ha qui dona suport als suggeriments dels altres?
- 4.6. S'intenta cerca consens?
- 4.7. Hi ha a qui no es prenen en consideració les aportacions?

5. Funcions:

- 1.1. Hi ha qui ajuda a participar les altres?
- 1.2. Hi ha que interromp els altres?
- 1.3. Hi ha algú que ajuda a clarificar les idees als altres?
- 1.4. Es rebutgen les idees d'algú? I ha qui els dóna suport?

2. Inclusió:

- 2.1. Hi ha subgrups? Hi ha persones sempre d'acord amb uns i en desacord amb altres?
- 2.2. Hi ha persones poc integrades?

3. Sentiments

- 3.1. Quins sentiments s'observen? Ràbia, frustració, afecte, avorriment, autodefensa...
- 3.2. Hi ha algú que intenta que no hi hagin sentiments negatius?

9. Autoavaluació de grup-1

Components del grup:

- 1.
- 2.
- 3.

CRITERIS A CONSIDERAR

El grup ha donat opció a que tothom participes	1	2	3	4	5
Observacions:					

Tothom ha estat respectat en les seves intervencions	1	2	3	4	5
Observacions:					

La discussió ha servit per canviar les idees	1	2	3	4	5
Observacions:					

Ens hem repartit equitativament la feina	1	2	3	4	5
Observacions:					

Treballar en grups ens sembla	1	2	3	4	5
Observacions:					

Hem après a treballar en equip	1	2	3	4	5
Observacions:					

Codi: 1. Molt malament /Molt poc; 2. Malament/Poc; 3. Acceptable; 4 Bé; Molt /Molt bé

10. Autoavaluació del grup 2

Valoració del funcionament del grup.

És important que tot el grup estigui d'acord en el que s'anoti.

Hi ha hagut coordinació entre el grup?
Teniu la impressió que tothom ha col·laborat en la tasca?
Us ha interessat el treball?
El resultat final que us sembla?
Hi ha hagut alguna qüestió que us hagi afectat negativament com a grup?
Altres consideracions:

Heu de repartir-vos 10 punts entre les persones que componen el grup segons la participació, la dedicació, el clima de treball creat per a cadascú:

Components del grup

Punts que obté cadascú

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

Material de suport:

C. Mètodes interactius: els casos

Un estudi de cas:

L'**Amadeu Puig i Cendra** és pescador i armador d'arrossegament a Palamós, nascut a l'Ametlla de Mar, l'any 1926. El seu pare era pescador a la Cala (que era com s'anomenava Ametlla de Mar) i va emigrar a Palamós perquè allà depenien únicament de la pesca i en un moment de crisi pesquera van haver de buscar recursos per subsistir fora del seu lloc d'origen.

Primer van anar a Sant Feliu de Guíxols, però foren rebutjats pels pescadors que hi estaven afincats, per aquesta raó es va instal·lar definitivament a Palamós on en aquells anys el nombre de pescadors era ínfim.

Som a l'any 1962 i l'Amadeu ha seguit la tradició pesquera familiar, ara es troba en una situació difícil: Hi ha una disminució significativa de les captures i un conjunt de canvis econòmics han fet que la Costa Brava en general, i també Palamós, hi hagi moltes i diversificades possibilitats de treball, potser més favorables que la pesca. Es tracta de:

- El **turisme i el sector serveis** (comerç, supermercats, hotels) i la **construcció** comencen a ser una alternativa que pot reportar més guanys i millors condicions de vida. Són activitats que no estan lligades a la mar i a més es poden combinar a l'hivern amb altres ocupacions.
- Una altra de les possibilitats és anar a treballar a les **fàbriques** - de Can Mario o a la Vincke. Amadeu té familiars i amics pescadors que han deixat la pesca. Els beneficis d'aquest canvi per al pescador són evidents: a la indústria es fa una jornada de 8 hores –enfrent de les 12 que es fa en el mar--, el sou és superior i, qüestió important, és regular, lluny de l'aleatorietat dels beneficis extrets de la pesca.
- També, podria **invertir en la seva pròpia empresa pesquera**, ja que cal tenir en compte que una de les raons de la disminució de les captures podria estar relacionada amb la necessitat de **renovació tecnològica** de la flota pesquera per a la qual cosa *el Crèdit Social Pesquero* concedeix crèdits. L'Amadeu té la possibilitat de modernitzar-se a través d'aquests crèdits. A més a més, un factor a considerar és que l'Amadeu s'estima el seu ofici i se sent orgullós de la seva empresa familiar que espera que pugui seguir el seu fill. Ara, ell és el patró de la seva tripulació i a la barca hi treballa el seu fill que fa de mariner i que es convertirà en patró quan ell es jubili.

- Què aconsellàrieu a l'Amadeu?
- En quin sector li sortiria més a compte dedicar-se?
- Des del punt de vista de la rendibilitat econòmica a llarg termini?
- Des del punt de vista de les condicions laborals?
- Des del punt de vista de la satisfacció personal i tradició familiar?

Recopilació de la informació (cada component de l'equip cooperatiu té cura d'un dels aspectes; es reuneixen tots/totes aquells que tenen el mateix encàrrec per ajudar-se formant grups d'experts així la informació recopilada que portaran al seu equip estarà prèviament contrastada).

Turisme i sector serveis Construcció	Fàbriques	Pesca

Després d'analitzar la informació presentada per cada membre de l'equip, la nostra decisió és que l'Amadeu:

Arguments:

Materials de Ciències Socials per a l'estudi de la pesca. Projecte "Marimed, la pesca com a factor de desenvolupament sostenible".